

DEN SENSATIONELLE DANSKE FILM

OVER GADEN-

Efter skuespillet:
Den sidste kvinde i verden

NEDEN I VANDET

VIBEKE MEYER

OLE V. LASSEN

JOHANNES NIELSEN

KARL STEGGER

JØRGEN WINCKLER

KJELD INGRISCH

Manuskript og Iscenesættelse: ERIK THORSNÆS

Instruktion: JØRGEN ARSTORP Produktion: SEPTOR FILM

Over Gaden - Neden Vandet

Må denne film dog ikke tages som en duel med dygtige og mere erfarne filmfolk, men blot blive set som et arbejde, der er blevet til, fordi jeg ganske simpelt ikke kunne lade være. Dog har det med filmen ikke været min tanke kun at læse nogle problemer over på den uskyldige offentlighed, men at få dem frem for den store dommer – Dem. Jeg har forsøgt at leve op til de idealer, denne opgave indeholder. Det er den første af denne art, og har jeg ikke formået at fremhæve hver enkelt af de mange tanker, filmen gemmer, har jeg fuld tillid til publikums lyst til selvstændig tænkning.

De medvirkende, de mange interesserede og de mange bidragsydende til dette arbejde giver jeg hermed min hjerteligste tak.

Erik Thorsnæs.

Erik Thorsnæs

OVER GADEN - NEDEN VANDET

med

Pigen Lejla Vibeke Meyer
Hendes plejefar Svend Knigge
Hendes plejemor Lilly Knigge
Tegneren (livskunstner) Ole V. Lassen
Sømanden Johannes Nielsen
Tøsen Inger Lise Servé
En danserinde Lejla Gustafsson
En varieté-direktør Karl Stegger
Krøblingen Ib Torben
Tegnerens søster Kirsten Jørgensen
„Stoffer“, altnuligmand Jørgen Winckler
Gæst på café Kjeld Ingrisich
En fisker Benny Larsen
Pigen i parken Aase Olsen
En skomagerdreng Robert Ringgård Petersen
Pige Lise Andreasen
En ungling Allan Nielsen
Sømandens ven John Wilbur
Den druknede Vivi Hagebro
Fortælleren: Solveig Odland

Regi: Preben Nielsen
Musik: Jørgen Martinsen og Ole V. Lassen
Scriptgirl: Susan Ferrold
Kostumier: Ole Teglers
Person-instruktion: Jørgen Arstorp
Iscenesættelse: Erik Thorsnæs
Manuskript: Erik Thorsnæs
Fotografi: John Fabild, K. o. C.
Klip: John Fabild og Lizzi Weischenfeldt.
Violinsolo: Wandy Tworek – akk.: Herluf Aurvig
Tone: Teknisk Film Co.
Kopi: Ankerstjerne

Produktion: Septor film

Historien er kort fortalt følgende:

En ung pige, Lejla, er plejebarn hos bådsmanden og hans kone. Han opholder sig det meste af sommeren på en „flåde“ i Christianshavns Kanal, hvorfra han udlejer både. Men de bor i et gammelt hus i Overgaden neden vandet – nær deres arbejdsplads. Hjemme snurrer kaffekanden døgnet rundt og trækker mennesker til. Alle vidt forskellige – en letsindig pige, en sømand, en tegner og livskunstner.

Blandt disse mennesker gennemgår Lejla sin sidste udvikling – fra pige til kvinde. Mens de alle river og flår i hende fra hver sin side for at være med til at forme hende. – Plejefaderen i sin genopståede pubertet og skuffelse over ikke selv at være blevet far. Han har sluttet sig inde i sig selv og søger trøst for sin bitterhed gennem billig og vovet litteratur. – Hans kone er derimod en livsglad og snakkesalig dame, der absolut venter og søger romantisk spænding – stadigvæk. Ægtefællerne lever hver deres liv, og den eneste forbindelse, der er mellem dem, er kaffeblaget. Bådsmanden hejser et flag, når han ønsker forbindelse med sin familie. Så sendes Lejla med kaffen. – Ellers lever han et isoleret liv på flåden – og har megen medlidenhed med sig selv. –

Så er der sømanden, en egoistisk erotoman, der deler sig ud mellem såvel tøsen som pigen. Han arbejder på en større lokal virksomhed, og den eneste forbindelse, han nu har med sønen, er med sin sejljolle. Den ligger i kanalen og venter på hans eventyrlystne kvindebekendtskaber.

Tegneren er sømandens kontrast, en livskunstner, der forsøger at øve indflydelse på Lejla i overbevisning om, at han vil være i stand til at skabe en idealkvinde – en 100 % kvinde. Det er i vennekredsen umuligt for ham at indlede den velmente gerning, og den letbenede veninde trænger sig på for at blive tegnet og gøre sig

bemærket. Hun har netop ladet sig imponere af, at en såkaldt talentspejder har tilbudt hende engagement som nøgendanserinde i det sydlige udland.

En dag overraskes tegneren med, at Lejla opsøger ham ved en lokal kunstudstilling. Hun betror ham oprevet, at hun har overrasket sømanden og tøsen i en pinlig situation i hans båd. Men hun fortæller samtidig, at moderen kun var interesseret i at sætte pigen og sømanden sammen for selv at have ham knyttet til hjemmet. Det havde tøsen været villig nok til at fortælle. – – –

Pigen og tegneren er kommet på fortrolig fod – og han kan begynde sit værk.

Hendes forhold til plejeforældrene tilspidses, og hun er træt af at opvarte sin hypokondriske plejefar. Hun plages af komplekser og tvangstanker, fremelsket af indtrykkene fra hendes omgivelser. – Ikke helt ualmindelige fænomener i ungdomsårene. Der opstår en angst i hende for at komme til at gøre fortræd. Hendes sind er splittet, og hun tror sig unormal. Hun gør sig tanker om selvmord, men er i tvivl om hun skal vælge kanalen eller Vor Frelses Kirkes tårn. Hun foretrækker tårnet og går derop. – Modet svigter, og hun går på opdagelse i kirken, hvor hun aldrig før har været.

På vej fra kirken passer hun på ikke at blive set. Hvilken katastrofe – og hvad ville folk tænke? Hun går underligt haltende, for hun skal passe på ikke at træde på de sorte mellemrum i fliserne. Det vil betyde ulykke – og netop i denne situation overraskes hun af moderen. Hun sendes til faderen for at afløse i forretningen, og han sejler ud på fisketur i havnen. Han kommer til skade, og bevidstløs driver han adskillige timer om i båden. Pigen bilder sig ind at have dræbt sin far, og hun søger forvildet tilflugt hos tegneren.

Bådsmanden er nu alvorlig syg, og stik mod alles forventning tilbyder pigen at passe ham.

Kvinden i hende er begyndt at vågne. Hun bor hos tegneren – og skabelsen af idealkvinden er begyndt. Pigen føler glæde ved at kunne hjælpe, og faderens nu virkelige sygdom skaber en ægte og dybere kontakt mellem familien.

Pigen bliver hovmodig og sejrstolt. Hun finder ud af, at hendes gerning må have videre perspektiv. Netop som tegneren ser mest fremgang med pigens udvikling, kommer hun pludselig hjem som kvindelig mariner. Hun har meldt sig til korpset og skal lære militærtjeneste. Hun lover dog at holde op, hvis tegnerens forlæste søster vil flytte. Hun har boet hos broderen under studierne, men pigen kan ikke tåle hende.

Tegneren må betale prisen. Han følger søsteren til toget. Pigen står på lur i banegårdshallen for at følge afskeden. Hun træffer i sit skjul en invalid ung mand. Hun føler straks, at her er hun den stærke.

Tegneren fortsætter optimistisk sine forsøg med skabelsen af idealkvinden. Men pigen ønsker selv at være „mester“ og holder hemmelige stævnmøder med sin nye ven. Det kommer tegneren for øre, netop som han planlægger ægteskab.

Nu må tegneren opgive og erkende, at trangen til at skabe det fuldendte kun var et middel til personlig tilfredsstillelse.

Han må tage til takke med en „skal“ af en kvinde. Tøsen, det forskruede og efterhånden noget hærgede pigebarn, der længe har trængt sig på for at få en chance. Det lykkes hende fuldtud – og med hende som model skaber tegneren på papiret – den fuldendte kvinde.

Man stiler – over gaden og havner under vandet. — — —

Tekst: Erik Thorsnæs
Musik: Jørgen Martinsen

Når et skib fandt læ for sundets vrede,
med det stille vand omkring sin stavn,
og de stolte, hvide sejle var nede,
så var skuden nået sikker havn.
Christianshavn – med smalle, stille gader,
hér gik rusens første kåde vals.
Mellem gadens bindingsværksfacader
fandt man paradiset's kælderhals.

Du blev skabt af Christian den Fjerde,
bærer stolt hans kongelige navn,
du var byens værn, ja du var mere,
du var osse hand'lens sikre havn.
Christianshavn – endnu kan bølgen slikke
rundt om hyttefadets sørgerand.
Endnu har de gamle rønner ikke
i det nye set sin overmand.

Nu har byen sprængt de gamle volde
og vil fange dig i sine garn,
skønt du selv engang har måttet holde
byens dåb, da du var svøbebarn.
Christianshavn – når det mod aften hælder
hejs dit banner for den nye tid,
– vasketøj, der over gårde smælder
er et ærligt tegn på kår og flid.

Tekst: Erik Thorsnæs
Musik: Ole V. Lassen

– Det var i vor tidligste færden,
at Eva stod ydmyg og sød.
– Dog bed hun af frugten, hun fristende bød,
det første mandfolk i verden.

Hun var som Prinsessen på ærten,
men ærten var hele vor jord,
– og „son hendes brøde“, var skaberens ord,
til alle kvinder i verden.

Nu er hun stolt, – skaberens værk,
klæder sig elegant.
Nu er hun fri, og hun er stærk,
bare fordi hun fandt:

Den smukkeste kvinde i verden,
det var hende selv i et spejl.
Hvad er hendes undskyld – for mangler og fejl?
– Den første kvinde i verden!

Lykken er ej perler og glans
eller en Edens frugt.
Ikke en leg – ikke en dans,
men en besværlig flugt.

Den eneste kvinde i verden,
er hende, man kalder for sin.
– Men tag dig i agt, det kan nemt blive din
– den sidste kvinde i verden.

Tekst: Erik Thorsnæs
Musik: Jørgen Martinsen

Der findes glæder alle vegne,
hvis du bare ser dig om.
Der er så mange smukke egne,
der si'r: kom!

Der findes glæder alle vegne,
om du sænker ned dit blik,
svarer blomsterne forlegne
– med et nik.

Der findes glæder alle vegne,
i hver krog på livets vej.
Jeg vil gerne alle tegne
– også dig.

Der findes glæder alle vegne.
Tab din tåre på et strå,
det vil svaje, ikke segne
– men bestå. — — —

Pladerne er udgivet på plademærket

SONET

Jørgen Winckler

(Christianshavnerens)

Plade nr. T. 8081

Kjeld Ingrisch

(Den sidste kvinde i verden)

Plade nr. T. 8082.

